

Työntekijän eläke 2011

Työeläke turvaa työntekijän toimeentuloa silloin, kun ansiotyö päättyy sairauden, kuoleman tai työttömyyden vuoksi tai kun työntekijä täyttää eläkkeeseen oikeuttavan iän. Jos työntekijä ei terveydentilansa vuoksi enää kykene jatkamaan entisessä työssään, Ilmarinen voi tukea työtehtävien tai ammatin vaihtoa ammatillisen kuntoutuksen avulla.

Tässä esitteessä kerromme lyhyesti työntekijän eläkevaihtoehtoista. Lisätietoja saat verkkosivuiltamme, josta löytyvät myös tarkemmat eläkelajikohtaiset julkaisumme.

Työnantaja järjestää eläketurvan

Yksityisen työnantajan palveluksessa olevalle, 18–68-vuotiaalle työntekijälle kertyy eläkettä työntekijän eläkelain (TyEL) mukaan. Työnantajan on järjestettävä työntekijälleen eläketurva, kun työsuhteen ansiot ovat vähintään 52,49 euroa kuukaudessa.

Miten työeläke lasketaan?

Työeläkettäsi kartuttaa ansiotyö 18–68-vuotiaana. Eläke lasketaan kunkin vuoden ansioista työntekijän ikää vastaavalla prosentilla seuraavasti:

- 18–52-vuotiaana 1,5 %
- 53–62-vuotiaana 1,9 %
- 63–67-vuotiaana 4,5 %

Alle 68-vuotiaan eläkkeensaajan työskentelys on kertynyt uutta eläkettä vuodesta 2005 lähtien. Karttuma on tuolloin iästä riippumatta 1,5 % vuodessa. Jos saat työkyvyttömyys-, työttömyys-, tai osaaikaeläkettä, sinun on hyvä tarkistaa ansioraja eläkeyhtiöstä, sillä eläkeaikaiset ansiotulosi voivat vaikuttaa eläkkeen jatkumiseen. Varhennettun vanhuuseläkkeen ja vanhuuseläkkeen rinnalla ansiorajoja ei ole.

Eläkettä myös sosiaalietuuksien ajalta

Vuodesta 2005 lähtien eläkettä karttuu myös eräiden sosiaalietuuksien ajalta 1,5 % vuodessa. Eläkettä kartuttavat mm. sairauspäiväraha, äitiys-, isyys- ja vanhempainraha, työttömyyskassan maksama päiväraha, alle 3-vuotiaan lapsen kotihoidon aika sekä opiskeluaika ammatti- ja korkeakoulututkintoa varten. Karttuman perusteena on joko kiinteä euromäärä tai ansiotulo, josta etuus on laskettu. Etuusansioista karttuu eläkettä, jos työansioita on työuran aikana vähintään 15 746,08 euroa (v. 2011 tasossa).

Eläkkeelle ikääntymisen perusteella

Varhennetulle vanhuuseläkkeelle voit siirtyä 62 vuoden ja vanhuuseläkkeelle 63–68 vuoden iässä. Eläk-

keen alkaminen edellyttää työsuhteen päättymistä.

Varhennettu vanhuuseläke pienenee pysyvästi 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolla ikä alittaa 63 vuotta. Jos lykkäät eläkkeen alkamista yli 68 vuoden iän, eläkettäsi korotetaan 0,4 % jokaiselta lykätyltä kuukaudelta.

Eläke alkaa hakemista seuraavan kuukauden alusta. Vanhuuseläke voidaan myöntää enintään kolmelta kuukaudelta takautuvasti.

Osa-aikaeläke osa-aikatyöhön siirtyvälle

Osa-aikaeläkettä voit saada 58–67-vuotiaana. Ikärajat vaihtelevat syntymävuoden mukaan:

- v. 1946 ja aiemmin syntyneillä ikäraja on 58–64 vuotta
- v. 1947–52 syntyneillä 58–67 vuotta
- v. 1953 ja myöhemmin syntyneillä 60–67 vuotta.

Osa-aikaeläkkeelle siirtyvän työntekijän on vähennettävä työaikaansa ja palkkansa 35–70 prosenttiin kokoaikatyöstä. Työajan ja palkan on vähennyttävä samassa suhteessa. Lisäksi edellytetään, että olet ollut kokoaikaisessa ansiotyössä viimeisen 18 kuukauden aikana vähintään 12 kuukautta. Tarkempia tietoja osaaikaeläkkeen ehdoista saat Työntekijän osa-aikaeläke-esitteestämme.

Ammatillinen kuntoutus työkyvyttömyyden estämiseksi

Voit saada ammatillista kuntoutusta, jos sairaus uhkaa aiheuttaa työkyvyttömyyden lähivuosina. Ilmarisen tukema kuntoutus voi olla kuntoutusneuvontaa, työkokeilua ja työhön valmennusta sekä työhön ja ammattiin johtavaa koulutusta. Ilmarinen korvaa myös kuntoutuksesta aiheutuneita kustannuksia. Kuntoutuksen ajalta saat kuntoutusrahaa, jonka määrä vastaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä 33 prosentilla korotettuna.

Eläkkeelle työkyvyttömyyden vuoksi

Työkyvyttömyyseläkettä voit saada alle 63-vuotiaana, jos sairaus aiheuttaa työkyvyttömyyden vähintään vuoden ajaksi. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen saat, jos työkyky on alentunut vähintään 3/5. Osa-eläke voidaan myöntää, jos työkyky on alentunut vähintään

2/5. Eläke myönnetään toistaiseksi, kun työhön palaaminen ei ole enää todennäköistä. Kun työkyky voi palautua esimerkiksi hoidon tai kuntoutuksen jälkeen, eläke voidaan myöntää määräajaksi kuntoutustukena.

Eläkkeelle työttömyyden vuoksi

Työttömyyseläkettä voi saada ennen vuotta 1950 syntynyt työtön työnhakija, joka on täyttänyt 60 vuotta ja täyttää muut työttömyyseläkkeen myöntämisen edellytykset. Tätä myöhemmin syntyneillä voi olla oikeus vanhuuseläkkeeseen työttömyyden perusteella aikaisintaan 62-vuotiaana.

Jos et ole oikeutettu työttömyyseläkkeeseen, voit saada eläkkeen sijaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea. Tarkempia tietoja saat omasta työttömyyskassasta tai Kelasta.

Perhe-eläke työntekijän kuoleman jälkeen

Perhe-eläkettä maksetaan työntekijän kuoleman jälkeen leskelle ja alle 18-vuotiaille lapsille sekä entiselle puolisolalle, jos hän sai jatkuvaa elatusapua avioeron jälkeen. Myös samaa sukupuolta oleva rekisteröidyn parisuhteen osapuoli voi saada leskeneläkettä.

Leskeneläkkeen edellytyksenä on, että avioliitto oli solmittu ennen kuin kuollut puoliso oli täyttänyt 65 vuotta. Jos puolisoilla ei ollut yhteisiä lapsia, eläkkeen saamisessa on lesken ikää ja avioliiton kestoja koskevia lisäehtoja.

Kansaneläke

Työeläkkeen lisäksi sinulla voi olla oikeus myös kansaneläkkeeseen sekä muihin Kelan etuuksiin. Lisätietoja saat Kelasta (www.kela.fi).

Eläke ulkomaantyöstä

Ulkomailla ansaitut eläkkeet lasketaan ja maksetaan kunkin maan oman lainsäädännön mukaisesti. Toisesta EU/ETA-maasta tuleva eläke voi vaikuttaa Suomesta myönnettävän työeläkkeen määrään. Kun haet eläkettä ulkomaan työskentelyn perusteella, liitä eläkehakemukseen U-lomake. Lomakkeita saat Ilmarisesta ja Eläketurvakeskuksesta, jotka myös auttavat sinua ulkomaan eläkkeen hakemisessa.

Miten haet eläkettä?

Kaikkia työeläkkeitä haetaan siitä eläkeyhtiöstä, jossa viimeisen työsuhteesi eläketurva on ollut vakuutettuna. Hakemuslomakkeen voit täyttää ja tulostaa Ilmarisen verkkosivuilta. Lomakkeita saat myös kaikista eläkelaitoksista, vakuutusyhtiöiden konttoreista sekä Eläketurvakeskuksesta. Jokaista eläkelajia varten on

oma lomakkeensa. Työ- ja kansaneläkkeitä haetaan samalla lomakkeella.

Eläkkeet ovat verotettavaa tuloa

Työ- ja kansaneläkkeet ovat eläkkeensaajan verotettavaa tuloa. Eläkepäättökseen saatuaasi ota yhteyttä vero- toimistoon oikean ennakkopidätysprosentin määrittelemiseksi.

Elinaikakerroin

Vanhuuseläkeläisten määrä kasvaa tulevana vuosina nopeasti ja samalla myös väestön eliniän odotetaan pidentyvän. Tästä aiheutuvaan työeläkekustannusten nousuun on varauduttu ottamalla käyttöön elinaikakerroin.

Elinaikakertoimen laskenta perustuu väestön yleiseen eliniän odotteeseen. Kerroin määritellään erikseen kullekin ikäluokalle 62 vuoden iässä.

Alkuvuosina elinaikakertoimen vaikutus on vähäinen. Vuoden 2025 paikkeilla alkavia eläkkeitä elinaikakerroin pienentää arvion mukaan noin 10 prosenttia.

Eläkkeen määrä tarkistetaan vuosittain

Kaikkia maksettavia työeläkkeitä tarkistetaan vuosittain tammikuun alussa työeläkeindeksillä, jossa palkkojen muutoksen osuus on 20 % ja hintojen 80 %.

Ilmarinen palveluksessasi

Verkkopalvelumme tarjoaa helpon tavan asioida Ilmarisen kanssa, olitpa sitten työelämässä tai eläkkeellä. Sivuiltamme löydät runsaasti hyödyllistä tietoa eläketurvasta ja eläkkeen hakemisesta. Sieltä saat myös Ilmarisen julkaisut ja eläkehakemuslomakkeet.

Eläketiedot omilla verkkopankkitunnuksilla

Saat tietoa ansiotyöstä kertyvästä eläkkeestäsi, kun kirjautut Eläkepalveluumme. Maksuttomasta palvelusta näet mm. vuosittain lähetettävän työeläkeotteesi. Kun valitset toimitustavaksi verkko-otteen, toimitamme työeläkeotteesi sähköisesti myös jatkossa. Halutessasi muistutamme sinua sähköposti- tai tekstiviestillä, kun uusin otteesi on luettavissa.

Asiakaspalvelumme auttaa sinua mielellään kaikissa eläketurvaan liittyvissä kysymyksissä.

Ilmarisen asiakaspalvelu

- Verkkopalvelut www.ilmarinen.fi
- Puhelinpalvelu 010 195 000, arkisin klo 8–17
- Postiosoite Ilmarinen, Porkkalankatu 1, 00018 Ilmarinen

Porkkalankatu 1, 00018 Ilmarinen,
puhelin 010 284 11,
www.ilmarinen.fi